

Lars-Olof Björkqvist
Förbundsdirektör
Svensk Luftambulans

Datum
2025-06-16

Region Värmland
Region Dalarna
Region Västerbotten
Region Norrbotten

Tjänsteskrivelse avseende beslut om gemensamt borgensåtagande för upphandling av helikoptrar till SLA

Bakgrund och utbytesstrategi

De nuvarande helikoptrarna i SLA:s flotta börjar närma sig slutet på sin optimala livslängd, vilket gör behovet av framåtsyftande planering särskilt viktigt. För att SLA ska kunna byta ut dem i rätt tid, med bra värde och utan vidare påverkan på driften, samt möta framtida medicinska behov och upprätthålla hög flygsäkerhet, har en tydlig utbytesstrategi tagits fram.

Strategin innebär att de sex befintliga helikoptrarna i SLA:s flotta successivt kommer att bytas ut med början år 2028, med utrymme för viss justering med hänsyn till hur lång tid upphandlingsprocessen tar och gällande leveranstider. Strategin behöver också ta höjd för om nya medlemmar skulle tillkomma i förbundet.

Optioner för att möjliggöra nya medlemmar

En utökad medlemskrets i SLA är en viktig del i att skapa bättre ekonomiska förutsättningar för såväl befintliga som nya medlemmar. Den genomlysning av den tekniska underhållsorganisationen som utfördes 2023 gav också stöd för en sådan utveckling.

SLA arbetar kontinuerligt för att knyta nya medlemmar till förbundet. En viktig förutsättning för att kunna ta in nya medlemmar är dock att SLA kan erbjuda helikoptrar. Utöver det att upphandlingen måste omfatta helikoptrar för att byta ut de befintliga helikoptrarna över tid, måste upphandlingen därför också omfatta optioner på framtida köp för att kunna omhänderta även framtida medlemmars behov.

Eftersom det idag inte finns något avtal med optioner för att kunna lägga ytterligare beställning på helikopter så finns i dagsläget ingen självklar lösning att erbjuda. Alternativ till utbytes- och anskaffningsstrategin, som kan värderas om en situation uppstår i närtid, är att tillgodose behovet genom nyttjande av en av

Lars-Olof Björkqvist
Förbundsdirektör
Svensk Luftambulans

Datum
2025-06-16

Region Värmland
Region Dalarna
Region Västerbotten
Region Norrbotten

SLA:s reservhelikoptrar, eller söka förutsättningar för att leasa en helikopter under en tid.

Förberedelser

Den 11 april 2025 fattades ett direktionsbeslut om att påbörja arbetet med en upphandling av helikoptrar till förbundet. Syftet med upphandlingen är att säkerställa den ovan beskrivna utbytesstrategin.

Upphandlingsstöd bestående av funktion upphandlingskonsult samt jurist har säkerställts, och kommer att hämtas från Region Värmlands upphandlingsenhet respektive rättsenhet.

Medlemsregionerna har utsett deltagare till de olika arbetsgrupper som satts samman, samt en ansvarig kontaktperson för upphandlingen från varje respektive region.

Förutsättningar

Att köpa nya helikoptrar är en stor investering. Kostnaderna för anskaffning måste sättas i relation till faktorer som det kvarstående värdet i de befintliga helikoptrarna vid ett eventuellt inbyte, att medlemmarna även framåt i tid ska ha en säkrat god tillgång till luftambulansfunktionen, samt behovet av att kunna möta den medicinska utvecklingen.

I syfte att åstadkomma ett gediget underlag för en ekonomiskt väl underbyggd utbytes- och anskaffningsstrategi så har en kompletterande kostnadsanalys genomförts. Arbetet med kostnadsanalysen har utförts med stöd av en upphandlad och oberoende affärskonsult. Uppdraget inför genomförandet har utformats och fastställts av medlemmarna ekonomidirektörer. Analysen omfattar även sådana risker och konsekvenser som kan bli följden av att inte välja iscensätta utbytesstrategin i närtid.

SLA äger frågan *om* och i så fall *när* en upphandling ska påbörjas. Dock är det fulla genomförandet av en upphandling med tecknande av kontrakt som slutmål, beroende av att medlemsregionerna fattar beslut om att gå i solidarisk borgen för finansieringen.

Upphandlingsarbetet kan fortgå ända fram till annonsering utan att det innebär någon risk för annat än kostnader för nedlagt arbete i resursgrupperna. När en upphandling väl har annonserats måste upphandlingen formellt avbrytas för att upphöra, vilket skulle vara aktuellt om finansiering inte kunnat säkras. Beroende

Lars-Olof Björkqvist
Förbundsdirektör
Svensk Luftambulans

Datum
2025-06-16

Region Värmland
Region Dalarna
Region Västerbotten
Region Norrbotten

på när ett avbrytande skulle ske, kan potentiella anbudsgivare ha hunnit lägga tid på att utforma anbud, med kostnader som följd och en risk (om än låg) för krav på skadestånd.

Borgensåtagandena omfattas av det regressavtal som tidigare tecknats medlemmarna emellan, förutsatt att regionfullmäktige hos varje medlemsregion fattat likalydande beslut om borgen för de lån som ska omfattas.

Upphandlingens värde

Baserat på de indikativa priser som SLA har erhållit från marknaden, som även utgör grund för den genomförda förstudien, är värdet på en affär om sex helikoptrar + sex helikoptrar på option cirka 145 miljoner euro. Räknat i dagens växelkurs ger det ett totalt beräknat upphandlingsvärde på cirka 1,6 miljarder i SEK.

Beräkningen avser spannet för helikoptermodellerna H145/AW169 och avser inköpspris.

Det beräknade upphandlingsvärdet, och därmed också borgensåtagandet, innebär inte att lån kommer att upptas till det fulla upphandlingsvärdet när upphandlingen avslutas.

Inledningsvis ska sex helikoptrar köpas in. Optionerna, och därmed också eventuella kostnader för helikoptrar på option aktualiseras endast om ny medlem inträder i SLA.

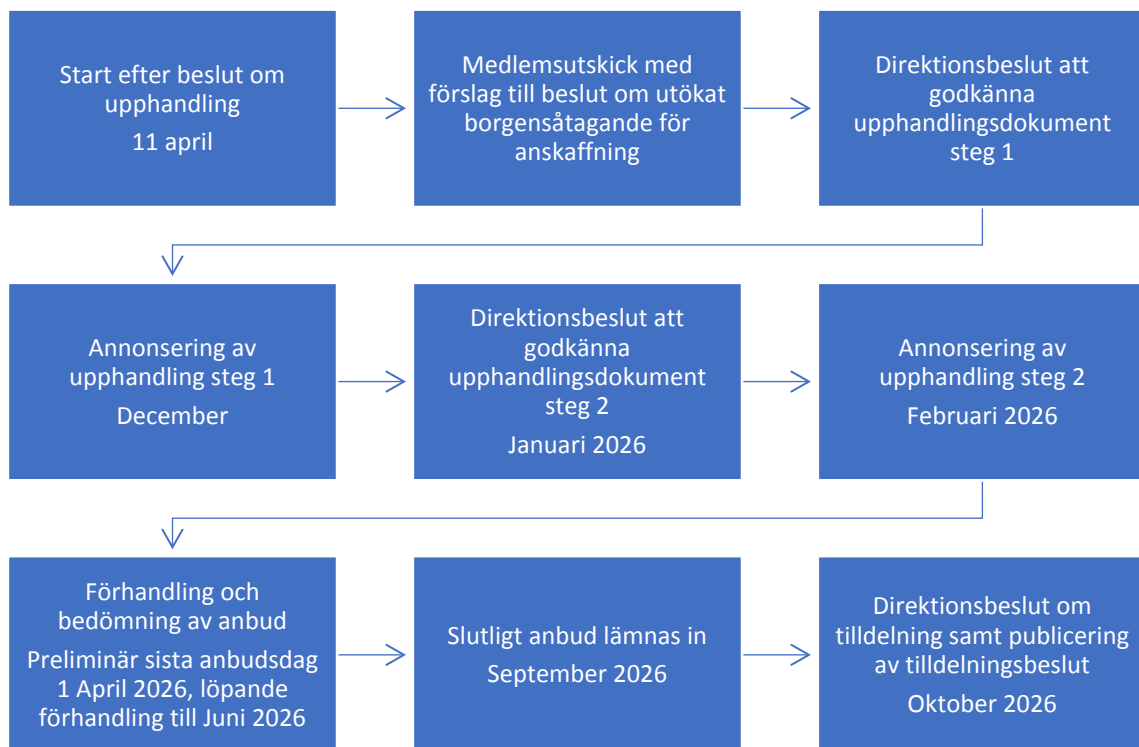
Tidslinje för fortsatt process

Nedan följer en processkarta över viktiga milstolpar i projektet, och de beslut som behöver fattas i samband med processen, angivet i tidsföljd:

Lars-Olof Björkqvist
Förbundsdirektör
Svensk Luftambulans

Datum
2025-06-16

Region Värmland
Region Dalarna
Region Västerbotten
Region Norrbotten

Behov om beslut av respektive medlemsregion

Mot bakgrund av de ovan beskrivna förutsättningarna anholder Svensk Luftambulans om att respektive medlemsregions fullmäktige fattar beslut enligt nedan:

- **Att** Regionfullmäktige beslutar såsom för egen skuld ingå borgen för kommunalförbundet Svensk Luftambulans låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 1 925 610 000 SEK, jämte därpå löpande ränta och kostnader. Det i och med detta beslut utökade borgensåtagandet om 1 600 000 000 SEK ska användas för att lånefinansiera de helikoptrar som kommunalförbundet upphandlar.
- **Att** Regionfullmäktiges tidigare beslut från x månad år, § xx, avseende totalt högsta borgensåtagande på 325 610 000 SEK upphävs utan påverkan på resterande beslutspunkter.
- **Att** beslutet justeras omedelbart.

Lars-Olof Björkqvist
Förbundsdirektör
Svensk Luftambulans

Datum
2025-06-16

Region Värmland
Region Dalarna
Region Västerbotten
Region Norrbotten

Bilagor till denna skrivelse:

Tjänsteskrivelse om gemensamt borgensåtagande

Protokoll från direktionens möte 2025-04-11 samt 2025-06-27

Karlstad 2025-~~xx-xx~~

Lars-Olof Björkqvist
Förbundsdirektör/CEO